

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з наукової роботи
Української медичної стоматологічної академії

д.мед.н., професор І.П. Кайдашев
«27» травня 2020 року

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПРАНТУРИ
НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ 222 – «МЕДИЦИНА»,
221 – «СТОМАТОЛОГІЯ», 091 – «БІОЛОГІЯ»
З ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА»**

Розробники:

О.М. Беляєва, завідувач кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією, доцент, канд. пед. наук.

Ю.В. Лисанець, доцент кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією, доцент, канд. філол. наук.

Програму обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією.

Протокол від «27» травня 2020 р. № 19

Завідувач кафедри _____ доц., канд. пед. наук О.М. Беляєва
(підпис) (ініціали та прізвище)

«27» травня 2020 р.

ВСТУП

Програму складено на основі Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 року «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», Постанови Кабінету Міністрів України №261 від 23.03.2016 року «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

Мета програми – виокремити мовний і мовленнєвий матеріал, який дає змогу оцінити знання, навички, уміння, комунікативну компетентність у професійному та ситуативному спілкуванні в усній та письмовій формах випускника медичного вишу, що вступає до аспірантури.

Програма іспиту з іноземної мови для вступу до аспірантури складається з 5 розділів:

1. Перелік практичних навичок, мовний і мовленнєвий матеріал.
2. Структура екзамену.
3. Зразки завдань.
4. Критерії оцінювання.
5. Рекомендована література.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

Навички спілкування

- рівень навичок монологічного мовлення має забезпечувати можливість самостійно готувати повідомлення про проблему, мету, методи та засоби дослідження;
- навички діалогічного мовлення в межах побутової тематики.

Читання

Навички оглядового, інформативного і глибинного читання оригінального англомовного тексту з фаху.

Переклад

Усний переклад може використовуватися як засіб контролю повноти і точності розуміння оригінального англомовного тексту з фаху.

Письмо

Виконання письмових лексичних і граматичних вправ, виклад змісту прочитаного у письмовому вигляді (в т.ч. у формі анотацій). Анотування наукових статей іноземною мовою як засіб контролю розуміння тексту, засвоєння основних теоретичних засад наукового стилю, таких як призначення, структура та особливості мови анотації, види анотацій (описова, реферативна).

ГРАМАТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ

Граматичний мінімум передбачає знання таких тем:

1. Речення. Порядок слів в англійському реченні.
2. Комунікативні типи речень. Розповідні, питальні та заперечні, питально-заперечні речення.
3. Типи питальних речень.
4. Іменник. Однина та множина іменників. Присвійний відмінок.
5. Артикль (*a/an; the*).
6. Займенник. Особові, присвійні, вказівні, питальні займенники. Неозначені займенники *some, any, somebody, something, anybody, anything* і заперечні займенники *no, nobody, nothing*. Кількісні займенники *many, much, few, a few, little, a little*. Неозначено-особовий займенник *one*. Підсилювальні та зворотні займенники.
7. Зворот *there is, there are*.
8. Слова-замінники.
9. Прикметник. Ступені порівняння.
10. Прислівник. Ступені порівняння.
11. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.
12. Прийменник. Прийменники часу. Прийменники місця. Прийменники руху.
13. Безособові речення.
14. Дієслово. Допоміжні та смислові дієслова, дієслово-зв'язка.
15. Спосіб (дійсний, умовний, наказовий). Система часів.
16. Часова система англійського дієслова в активному стані:
 - *Present, Past, Future Simple; Future Simple-in- the Past;*
 - *Present, Past, Future Progressive; Future Progressive-in- the Past;*
 - *Present, Past, Future Perfect; Future Perfect-in- the Past.*
17. Часова система англійського дієслова в пасивному стані:
 - *Present, Past, Future Simple; Future Simple-in- the Past;*
 - *Present, Past Progressive;*
 - *Present, Past, Future Perfect; Future Perfect-in- the Past).*
18. Модальні дієслова та їх еквіваленти. Ознаки модальності *to be + Infinitive, to have + Infinitive, ~should + Infinitive*. Модальні дієслова з перфектним інфінітивом.
19. Узгодження часів.
20. Пряма та непряма мова.
21. Умовні речення.
22. Безособові форми дієслова. Дієприкметник. Інфінітив. Герундій.

23. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

Ввідні дієслова (see, hear, know, want...) як ознаки тричленної дієслівної конструкції з інфінітивом і її значення. Ввідний елемент (is said, is known...) як ознака суб'єктного інфінітивного звороту (He is said to arrive soon) і його значення.

Найуживаніші суфікси, префікси англійської мови наукової літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

Мінімум для оволодіння читанням передбачає подальшу автоматизацію вказаних явищ; основні випадки виразу модальності і використання форм умовного способу підмови даного фаху.

ЛЕКСИЧНИЙ МАТЕРІАЛ

Лексичний мінімум має включати загальновживану термінологічну лексику за фахом, а також так званий потенційний словник, який має бути сформований у процесі навчання у вищому навчальному закладі й який складається з:

- інтернаціональних слів, подібних за виразом і таких, що збігаються за змістом в українській та англійській мовах;
- відтворюваних похідних і складних слів, створених із знайомих морфем на основі вивчених словотворчих моделей.

Для роботи над літературою з фаху вступник також повинен знати найбільш уживані фразеологізми, скорочення і позначки, прийняті в науковій літературі.

СТРУКТУРА ІСПИТУ

1. Читання, переклад та анутовання оригінального тексту на медичну тематику. Обсяг – 1500 др. знаків. Час виконання – 20 хвилин.
2. Лексико-граматичний тест. Час виконання – 15 хвилин.
3. Співбесіда іноземною мовою з викладачем про себе та своє професійне спрямування 10 хвилин.

**Зразок екзаменаційного білета
для вступного іспиту до аспірантури
з дисципліни «Іноземна мова»**

**MINISTRY OF PUBLIC HEALTH OF UKRAINE
UKRAINIAN MEDICAL STOMATOLOGICAL ACADEMY**

Entrance examination to postgraduate studies

Subject: ENGLISH

CARD № 1

1. Read and translate the text. Make up a summary (7-10 sentences).
2. Lexical and grammatical test: choose the correct option, be ready to explain your choice.
3. Speak on a suggested topic.

Approved at the Department of Foreign Languages with Latin Language and Medical Terminology, minutes No 18 as of 30.05.2019

Head of the Department of Foreign Languages
with Latin and Medical Terminology

O.M. Bieliaieva,
PhD, Associate Professor

ЗРАЗКИ ЗАВДАНЬ

**Зразок оригінального тексту на медичну тематику
Differential diagnosis of cerebral vasculitis**

The progressive bilateral narrowing of the terminal internal carotid artery and the proximal segments of the middle and anterior cerebral arteries of Moyamoya syndrome associated with strokes and headache may be mistaken for cerebral

vasculitis. The main pathologic finding in this disease is endothelial thickening due to cellular fibrous tissue which leads to progressive stenosis. There are no inflammatory signs in the vessel wall. As soon as the typical collateral network of small leptomeningeal and transdural vessels occurs, the diagnosis can be made based on DSA findings, but it may be difficult in early stages. If patients present with watershed infarctions, extra-intracranial bypass surgery may be considered to prevent further infarctions. We perform vessel biopsies routinely during these procedures in order to verify the diagnosis and rule out vasculitis [Krämer et al. 2008].

The diagnosis of Sneddon syndrome is based on the presence of fixed deep bluish-red reticular skin lesions on the legs and body (livedo racemosa) in association with strokes. Histologic studies reveal a thrombotic arterial vasculopathy of medium-sized and small arteries. In 35% there is an association with antiphospholipid antibodies. MRI usually reveals rather large ischemic lesions with only few thrombotic vessel occlusions or normal DSA [Berlit, 2004a]. In young stroke patients who present with headache, multiple dissections of the craniocervical arteries should be considered. Cerebral autosomal dominant arteriopathy with subcortical infarcts and leucoencephalopathy (CADASIL) is an autosomal dominant disorder that leads to strokes and a progressive vascular encephalopathy in young adults.

Stroke may occur as a serious complication of sympathomimetic drugs including amphetamine, metamphetamine, ephedrine, cocaine, oxymetazoline and phenoxazoline. While intracerebral hemorrhage is the most frequent complication of the use of sympathomimetic agents, ischemic stroke may occur as well. The angiographic pattern in these patients may resemble cerebral vasculitis almost in its entirety. (*Source: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3002614/>*)

Зразок лексико-граматичного тесту

Choose the correct option:

- 1) The patient refused from analgesics _____ suffering from severe pain.
A. despite
B. in spite
C. although
D. even though

- 2) If you had visited the dentist earlier, tooth decay _____ the pulp.
A. will not reach
B. would have reached
C. would not have reached
D. would had reached.

- 3) She knew that the surgeon had performed the operation _____.

- A. yesterday
- B. the day before
- C. tomorrow
- D. the next day

Список тем для співбесіди

1. Introduce yourself (your family background, education).
2. Tell about your scientific interests (recent projects, planned research).
3. Describe your profession, its benefits and challenges.
4. Speak on your work experience.
5. Tell about your plans for the future.
6. Speak on the most significant breakthrough in your specialty. When did it happen? Why was it important?
7. Describe an interesting medical case you have recently worked with / read about, etc.
8. Describe the future prospects in your specialty. What will medicine have achieved in 10-20 years? What will scientists have discovered / invented by that time?
9. Describe the administrative framework of healthcare system in Ukraine.
10. Speak on the organization of practical health service in Ukraine.
11. Tell about the outstanding scientists in your specialty. What are they famous for?
12. Speak on your future PhD research, describe its relevance, theoretical and practical significance. Why have you chosen this particular topic?
13. Tell about a research paper relevant to your PhD topic which you have recently read.
14. Tell about your student's years. What research activities did you undertake as a student? When and why did you decide to enter the PhD studies?
15. How long have you been studying English? What do you enjoy most about learning English? Why is learning English important?

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Знання кожного окремого вступника до аспірантури оцінюються як середній бал за кожне з трьох питань екзаменаційного білета.

«Відмінно»: вступник повинен *вільно* спілкуватись іноземною мовою; виконувати різні види робіт з оригінальною літературою з фаху відповідно до поставлених завдань, що полягають у розумінні змісту й отриманні різноманітної інформації з оригінального джерела; читати та перекладати оригінальний текст, складати анотацію, дати правильні відповіді щонайменше на 90% запитань у лексико-граматичному тесті у межах вивченого мовного матеріалу, передбаченого типовою і робочими програмами.

«Добре»: вступник повинен вміти *вільно* спілкуватись іноземною мовою, роблячи незначні помилки, усвідомлюючи та коригуючи їх; виконувати різні види робіт з оригінальною літературою з фаху відповідно до поставлених завдань, що полягають в розумінні змісту і отриманні різноманітної інформації з оригінального джерела; читати та виконувати переклад оригінального тексту, складати анотацію, дати правильні відповіді щонайменше на 75% запитань у лексико-граматичному тесті у межах вивченого мовного матеріалу, передбаченого типовою і робочими програмами.

«Задовільно»: вступник повинен вміти спілкуватись іноземною мовою; працювати з оригінальними текстами іноземною мовою з фаху; читати та виконувати переклад оригінального тексту, складати анотацію, дати правильні відповіді щонайменше на 50% запитань у лексико-граматичному тесті у межах вивченого мовного матеріалу, передбаченого типовою і робочими програмами.

«Незадовільно»: вступник не вміє спілкуватись іноземною мовою, працювати з оригінальними текстами іноземною мовою з фаху; дає правильні відповіді на менше, ніж 50% запитань у лексико-граматичному тесті у межах вивченого мовного матеріалу, передбаченого типовою і робочими програмами.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Верба Г.В. Довідник з граматики англійської мови / Г.В. Верба, Л.Г. Верба. – К: Освіта, 2008. – 320 с.
2. Зайцева А.П. Граматика англійської мови в таблицях і схемах / А.П. Зайцева. – К: ТОВ "ВП Логос-М", 2008. – 112 с.
3. Знаменська І.В. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації) / І.В. Знаменська, О.О. Пісоцька, В.Г. Костенко. – Частина I. – Полтава : ТОВ "АСМІ", 2010. – 267 с.
4. Качалова К.П. Практическая грамматика английского языка в 2-х томах / К.П. Качалова, Б.Е. Израилевич. – К. : Методика, 2011. – 672 с.
5. Павліченко О. М. Англійська мова. Граматичний практикум. III рівень / О. М. Павліченко. – К. : Ранок, 2011. – 320 с.
6. Пісоцька О.О. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації) / О.О. Пісоцька, І.В. Знаменська, В.Г. Костенко. – Частина II. – Полтава: ТОВ "АСМІ", 2010. – 191 с.
7. Alexander L.G. Longman Advanced Grammar. Reference and Practice / L.G. Alexander. – Longman Group UK Limited, , 2010. – 304 p.
8. Burns E. Oxford American Handbook of Clinical Examination and Practical Skills / E. Burns, K. Korn, J. Whyte. – Oxford University Press, 2011. – 720 p.
9. Chabner D. E. The Language of Medicine [10th edition] / Davi-Ellen Chabner. – Philadelphia : Saunders, 2013. – 1064 p.
10. Cohen B. J. Medical Terminology : An Illustrated Guide / [7th edition] / B. J. Cohen, A. DePetris. – Philadelphia : Lippincott Williams & Wilkins, 2013. – 728 p.
11. Davies J. J. Essentials of Medical Terminology / J. J. Davies. – Stamford : Cengage Learning, 2008. – 536 p.
12. Ehrlich A. Medical Terminology for Health Professionals / [6th edition] / A. Ehrlich, C. L. Schroeder. – New York : Delmar Cengage Learning, 2009. – 574 p.
13. Glendinning E. H. English in Medicine: A Course in Communication Skills / E. H. Glendinning, B. A. Holmstrom. – New York : Cambridge University Press, 2005. – 150 p.
14. Glendinning E. H. Professional English in Use / E. H. Glendinning, R. Howard. – New York : Cambridge University Press, 2007. – 175 p.
15. Györffy M. English for Doctors: Authentic Consulting-Room Activities for Doctors, Dentists, Students and Nurses / Maria Györffy. – Passau : Schenk Verlag, 2010. – 292 p.

16. Hay W. Current Diagnosis and Treatment: Pediatrics [22nd edition] / William Hay, Myron Levin, Robin Deterding, Mark Abzug. – New York : McGraw-Hill Education, 2014. – 1328 p.
17. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. – Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. – 312 p.
18. Macmillan English dictionary for Advanced Learners. – Macmillan Publishers Limited. – Oxford, 2010. – 1748 p.
19. McCarter S. Oxford English for Careers: Medicine. Part 1 / S. McCarter. – Oxford : Oxford University Press, 2009. – 144 p.
20. McCarter S. Oxford English for Careers: Medicine. Part 2 / S. McCarter. – Oxford : Oxford University Press, 2010. – 144 p.
21. McCullagh M. Good Practice Teacher's Book: Communication Skills in English for the Medical Practitioner / M. McCullagh, R. Wright. – New York : Cambridge University Press, 2008. – 176 p.
22. Murphy R. English Grammar in Use : A Self-Study Reference and Practice Book for Intermediate Students / R. Murphy. – New York : Cambridge University Press, 1998. – 328 p.
23. Oxford Advanced Learner's Dictionary [7th edition]. Ed. Michael Ashby, Sally Wehmeier, Colin McIntosh. – Oxford : Oxford University Press, 2005. – 1800 p.
24. Oxford Textbook of Medicine [4th edition] / Ed. David A. Warrell, Timothy M. Cox, John D. Firth. – Oxford University Press, 2003. – 1228 p.
25. Pohl A. Test Your Professional English / Alison Pohl. – Penguin English. – 2002.
26. Porth C. Essentials of Pathophysiology: Concepts of Altered Health States / Carol Porth. – Philadelphia : Lippincott Williams & Wilkins. – 1280 p.
27. Pyle M.A. Test of English as a Foreign Language (Preparation Guide) / Michael A. Pyle, Mary E. Munro. – Cliff Notes, Inc., 1986. – 503 p.
28. Schwartz's Clinical Handbook of Pediatrics [5th edition] / Ed. Joseph J. Zorc, Elizabeth R. Alpern, Lawrence W. Brown, Kathleen M. Loomes. – Philadelphia : Lippincott Williams & Wilkins, 2012. – 984 p.
29. Swan M. How English works. A grammar practice book / Michael Swan, Catherine Walter. – Oxford : Oxford University Press, 2011. – 358 p.
30. Thomson A.J. Practical English Grammar / Thomson A.J., Marinet A.V. – Oxford University Press, 1999. – 324 p.
31. Urdang L. The Bantam Medical Dictionary / L. Urdang. – New York : Bantam Books, 2009. – 628 p.
32. Webster's New World Medical Dictionary [3rd edition]. – Wiley Publishing, 2008. – 480 p.